

# Zórestét!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 157. szám

Péntek

Cluj-Kolozsvár, 1933. július 14.

## Igy kezdődött

mindenütt, így kezdődött: előbb csak üres szócséplések, aztán milderősebb vádak mindenki ellen, aki nincs velük... Vetettek, szorgalmasan elvetették a gyűlölködés, a könyörtelen harag sárkánymagvait. A szavakat gyorsuló tempóban tették is követték. Változatos tettek: hol magánosok, hol közületekkel szemben, megfontolatlanul és céltalanul.

Mert mi értelme, mi célja volt például esztendőkkal ezelőtt a nagyváradi, a kolozsvári, a jasi kilengéseknek? Érvek, vagy esz-közök voltak talán magasabb célok szolgálatában? Mit értek el velük? ... Sokat. Tulságosan sokat, de ebből kevés haszna volt az országnak. Külügyi kormányzatunk ezzel kapcsolatban bizonyára tudna egy és más felvilágosítással szolgálni.

És mi értelme volt a tegnapi jasi petárdás merényletnek? ... Ugyanannyi, mint az előző kilengéseknek. Cél és haszon nélkül rombolnak és pusztítanak felelőtlen egyének, anélkül, hogy csak a leghalványabb reményük is lehetne rá, hogy kilengéseik nyomán bárkinek, legkevesebb nekik hasznos gyümölcsök érlelődnek.

De semmi sincs ok nélkül. A kilengéseket is súlyos, tragikus okok váltják ki. Gazdasági okok. Lélekfájás nézni, hogy milyen ki látástalan és sivár a jövődjé a mai fiatalságnak. Mi hajtsa, mi fűtse őket, ha semmi, de semmi reményük nincs a boldogulásra? Ennek a szörnyű sivárságnak a folyománya a sok csete-paté, a furkóbotos, kőzaporos, petárdás rombolás, verekedés, miegymás.

Logikus, mint a kétszerkettő négy, hogy a legszélsőbb végletek karjaiba vetik magukat azok a fiatalok, akik vigasztalan Szaharát látnak maguk előtt, holott a végzettségük virágos mezőkre adna feljogosítást nekik.

Megértjük, de nem helyeseltük a kavargó indulatok kitöréseit. Bombával, petárdával és semmiféle erőszakos eszközökkel nem lehet kenyerebiztosító lehetőségeket teremteni.

Nem értjük meg azonban a felelős tényezők magatartását. Minden felelőtlen kilengést néhány magasabb helyről jött nyilatkozat követ. Megindul a rendőri és bírói eljárás is... a vége azonban valamennyi nótának egy és ugyanaz: marad minden a régi-ben...

## Irtózatoss erejű földgáz-robbanás Kiskapuson

Lángoló kráter támadt az ekszplozió helyén  
Több métermázsa szikladarabokat vetett a magasba a feltörő földgáz

### Veszedelem fenyegeti Medgyes városát is

MEDGYES. Tegnap az esti órákban méreteiben még egyelőre kiszámíthatatlan földgáz-robbanás történt Kiskapus és Nagykapus között. Az Erdélyi Földgáz Részvénytársaságnak ezen a vonalon húzódnak el a telepei és itt vannak különböző szondái. A második és ötödik szonda között, eddig még ki nem derített okokból hirtelen mennydörgő robbanás hallatszott és a következő pillanatban legalább 100 atmoszfera nyomással felrobbant a földgázvezeték. Az explozió következtében a föld mélyéből irtózatoss erővel feltörő gázok sokmétermázsa-

szikladarabokat röpitettek a magasba. A robbanás helyén 600 méter átmérőjű kráter képződött, amelyből szakadatlanul árad a lángoló földgáz.

Az irtózatoss erejű robbanás hatását kilométerekre is meghallották és megéreztek. A felrobbant szondavezeték közelében még más szondák is lángot fogtak és tegnap óta szakadatlanul csapkodnak a magasba a lángok. A környék minden tűzoltóságát mozgósították. Katonaszó is veszélyeztetett helyre. A polgári lakosság is részt

vesz a mentési, illetve oltási munkálatokban, de eddig hiábavalónak bizonyult minden erőfeszítés. Az a veszély fenyeget, hogy a tűz tovább terjed és a közeli erdők is lángot fognak és menthetetlenül elpusztulnak. Ha nem sikerül a veszedelem megfékezni, úgy a nem messze levő Medgyes városát is súlyos katasztrófa fenyegeti. Emberéletben szerencsére még nem esett kár. Többen ugyan megsebesültek, de a sérüléseik könnyebb természetűek. Az anyagi kár ellenben már eddig is igen sok millió lejre rug.

## Francia, illetve német ajánlat a román-jugoszláv új Dunahid meépítésére

(Belgrád.) Egy német társaság ajánlatot tett a jugoszláv és a román kormányoknak a két ország közötti dunai hid meépítésére.

A német vállalatot a birodalmi kormány is támogatja ebbeli törekvéseiben

és hajlandó lenne azesetre, ha a munkát a német cég kapja meg, rekompenzációképpen

ugy Jugoszláviától, mint Romániától nagymennyiségű gabonaneműt pásárolni.

Ugyanakkor egy francia cég is ajánlatot tett a hid meépítésére és hogy a munkát ő kapja meg, kilátásba helyezte, hogy a két országnak olyan összegű kölcsönt szerez, amennyibe a hidépítés kerül

## „A parancsot teljesítettem, mindnyájan megérkeztünk, minden rendben van“

Az olasz repülőflotta szerencsésen átrepült az Óceánon

(Róma.) Az olasz repülőflotta immár a legveszélyesebb utazását is sikerrel abszolválta. Ezen a 2400 kilométeres utvonalon a repülőknél

erős északi viharra kellett megküzdeni és állandóan jégzajlástól morajló tenger fölött vitt utjuk.

A repülőflotta azonban ezt a szinte emberfeletti akadályt is legyőzte és európai idő szerint teg-

nap este 7 óra 55 perckor simán elérték céljukat. Először Balbo gépe szállt le, majd négyes csoportokban a többi gépek is landoltak.

Balbo azonnal táviratozott Musolininek:

„Jelentem, hogy a parancsot teljesítettem. Mindnyájan megérkeztünk. Minden rendben.“

Rómában és egész Olaszországban az öröm leírhatatlan. Hatalmas tömegek éltetik mindenütt az óceánrepülőket. A városokban ünnepi felvonulásokat rendeztek tegnap az örömhír vétele után. Gombos ma táviratilag üdvözölte Balbó minisztert és Magyarország szerencsekívánatait tolmácsolta neki Labradorban.

## UJABB ÁRVIZ ZUDULT A KISKÜLLŐ VÖLGYÉRE

(Dicsőszentmárton.) Erdélyben az árvízveszedelem nagyrészt elmúlt, de a Kisküküllő völgyei újabb áradás fenyegeti a váratlanul megkezdődött esőzések miatt. A város vezetősége kidoboltatta a rémületbe esett lakosság között hogy a Szováta és Balavásár között hatalmas felhőszakadás volt s emiatt a Kisküküllő vize újra megáradt. Az árvíz további terjedéséről még nem érkezett híradás.

(Beregszász.) Most készült el a hivatalos jelentés a csehszlovákiai árvízkatasztrófáról. Eszerint az árvíz okozta kár 60 millió csehszlovák koronára tehető. Magánbecslések azonban jóval többre becsülik a kárt. Egyedül a nagyszőlősi járásban 35 községet öntött el az árvíz.

## TÁRSADALMI ÉLET

Drágább a kenyér és rosszabb  
Marosvásárhelyen,  
mint az ország többi városaiban

(—) A ZAJZON-KERTI KONFERENCIA nem fog csődbe kerülni, mint a londoni. Nem is kerülhet, mert ezen a konferencián: Papp László konferan-sziéi biztosítják a humor aranyváltá-ját; a gyermek műkedvelő-gárda el-mondja, mi okozza a világgazdasági válságot; a konferencia karnagyi pá-lcája Utó Lajos kezében lesz, aki diri-gálni fogja az Építőmunkás Dalárdát, az egyéb magánszámok és páros jelene-tek pedig olyan kedvező légkört bizto-sítanak, hogy nem kell Rooseveltet se-gítséggül hívni. Szentkirályi Aladár ci-gányprimás vállalta a feladatot, hogy kibékít mindenkit a bus-víg nóták és talpesiklandozó tangók eljátszásával. Soha egyetlen konferencia sem zárult olyan sikerrel, mint amilyennel a Zaj-zon-kerti konferencia fog zárulni, ame-lyen megjelenik egész Kolozsvár. A rendezőség arról is gondoskodott, hogy mindenki emléket vihessen magával s ecélből nagyszabású tombola-játékról gondoskodott, azonkívül olcsó és jó éte-lekről és italokról is. A Zajzon-kerti konferencia július 16-án, vasárnap dél-után 4 órakor kezdődik mindössze 22 lejes személyenkénti belépődíj mellett.

(—) KIRÁNDULÁS ADA-KALEH SZIGETRE. A Katolikus Kör 7 napos autókirándulást rendez a következő ut-iránnyal: Aranyos mentén, Déva, Vaj-dahunyad, Lippafüred, Mária Badna, Arad, Temesvár, Buziás, Resica, Steier-lak, Oravica, az Aldunán hajóval Ada-Kaleh szigetéig, Orsova, Kazánszoros, Vercivosova, Herkulesfürdő, Mchadia, Karánsebes, Hátszeg, Szászváros, Gyulafehérvár, Enyed, Kolozsvár. Indulás: július 20-án. Jelentkezni minél előbb a Katolikus Kör helyiségében, Brassai-ucca 5. szám.

(—) ÉLÉNK ÉRDEKLŐDES MUTAT KOZIK a „Kolping” turisták „Gulyás-napja” iránt. A róm. kath. „Kolping” Legényegylet turista szakosztálya által tervbe vett vasárnapi „Gulyás-napja” iránt városunk turistáinak körében hat-mas érdeklődés mutatkozik. Részletes program: Reggel fél 7 órakor szentmise hallgatás a főtéri templomban. Fél 8 órakor gyülekezés a Legényegyletben és Tomcsicsuk Ennő vezetésével a Maj-láth-kuthoz mennek, majd onnan délre a Bükk turistaházához érkeznek, ahol 1 óra után gulyásbéd lesz. Délután kö-télhúzás, zsákfutás, erdei kabaré és sok más egyéb szórakozás lesz a turis-ták részére. Egy gulyás ára 10 lej, mely-re előre kell szombatig a Legényegylet-ben jelentkezni. A „Kolping” Legény-egylet turista szakosztálya szeretettel hívja meg Kolozsvár természetbarát és turista társadalmát és reméli, hogy mi-nél nagyobb számban részt vesznek ezen a kedves turista ismerkedőn. Ven-dégeket szívesen lát az egyesület.

— ÁRVERÉSI HIÉNAK GA-RAZDÁLKODNAK ARADON. Az utóbbi időben új „iparág” ütötte fel fejét Aradon. Ezzel az új „iparággal” élelmes emberek foglalkoznak, akik kihasználják az adóhátrálékosok szorult hely-zetét és formálisan kifosztják az adófizető polgárokat. Az aradi pénzügyigazgatóság megállapíto-ta, hogy öt-hat tagból álló tár-saság végzi Aradon a szorult hely-zetben levő egzisztenciák kifosz-tását, mire rendeletet adott ki, hogy a jövőben tilos lesz ezeknek a kétes egyéneknek megjelen-niök az árveréseken.

(Tárgu-Mures-Marosvásárhely.) (A „Jóestét!” marosvásárhelyi tu-dósítójától.) Marosvásárhely a há-borus évek utáni zürzavaros idők-ben az ellenőrzés kellő hiánya miatt valóságos prédája lett azok-nak az érdekköröknek, amelyek a székely főváros lakosságát a mindennapi közszükségleti cik-kekkel látják el. Sajnos, jelenleg is úgy áll a dolog, hogy Maros-vásárhely fogyasztó közönségét nincs, aki erélyes közbelépéssel megvédje a közszükségleti cik-kek önkényes árszabása ellen. Amíg a városban a közrend biz-tosításáról kifogástalan módon gondoskodtak, az élelmicikkek ki-szolgáltatása terén a legnagyobb zürzavar és fejtelenség uralkodik. Ennek a rendellenes állapot-nak, amely elsősorban Marosvá-sárhely dolgozó osztályát fenye-geti, a legnagyobb mértékben a városi ügyek célszerűtlen vezeté-se az oka, amely nem fordít kel-lő gondot a fogyasztóközönség egzisztenciális érdekeire. Na-gyobb körültekintést és jóakara-tot kellene tanúsítania a városi vezetésnek a lakosság legfonto-sabb szükségletei: az élelmiszerek forgalombahozatalának szigorú ellenőrzése tekintetében.

Ha ez megtörténne, úgy nem állhatna elő az az eset, hogy a marosvásárhelyi pékek

a kenyér árát rövid egy hét alatt 9 lejről 10, 11 s végül 12 lejre emelték fel külön-ként.

De ha már a hatóságok ezt a jog-talan árdrágitást figyelmen kívül hagyták, legalább arról gondos-kodjanak, hogy a pékek az ár-emelés kárpótlására

olcsóbbfajta kenyeret is szol-gáltassanak ki

a fogyasztó közönség számára, úgy, mint a többi erdélyi váro-sokban, ahol 6 és 7 lejes kenyeret is lehet kapni kilogrammonként, vagy mint Kolozsváron, ahol ha-tósági rendeletre egységes lisztből kell készíteni a kenyeret s emel-tett a pékek kötelesek fehér ke-nyeret is előállítani.

A marosvásárhelyi pékek a sa-ját tetszésük szerint

háromféle kenyeret is sü-tnek, csak hogy mindenik-fajta 10, 11 és 12 lejért árú-sítsák különként.

Igy aztán ezt a drága kenyeret a lakosság nagyrésze, főleg a dol-gozó osztály, nem képes megvá-sárolni, mert egy

öt-hattagu család nem költ-

## APRÓHIRDETÉSEK

ÖZAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGABB BETŰVEL SZEDVE 1 LEJ

A „RECORD” az aranyat teljes értékben váltja be  
ARANY- BEVÁLTÓ Keresse fel teljes bizalom-mal. Cal. Victoriei (v. Kosuth Lajos ucca) 1. Óra és ékszer speciálista

URES parcella Str. Petru Rares 70/a. (Pata-uccai végállomás) alatt bekerítve eladó. Értekezni Vasile Lupu 67. sz.

KIADÓ egy szép nagy szoba, kony-ha. Str. Aron (Csermalom-ucca) 14. sz. alatt.

STR. SF. GEORGE 36. szám (Szilá-gyi-telep) alatt egy szoba, konyha, speiz beton pincével és gyümölcsösrel olcsón eladó.

GYÖNYÖRÜ 3 SZOBÁS KOMFOR-TOS MODERN, egészséges lakás a köz-pontban augusztus 1-ére kiadó. Érdek-lődni lehet: Mikes Kelemen-ucca 17., házfelügyelőnél

ELADÓ egy jókarban levő topolyabé-tetés háló berendezés. Str. Radulescu 3., (Alkony-ucca mellett).

EGY szoba, konyha (suterin) víz- és villannyal olcsón kiadó. Calea Victo-riei 87.

EGY hálózati rádió 3+1 l. és egy pa-telefon 30 lemezzel olcsón eladó. György-falvi-ut 84.

FELKÉREM az Eperjes-ucca 5. szám alatti betörés elkövetőjét, hogy a pénz-tárcámban levő, reánezve értéktelen hi-vatalos és egyéb iratokat, bármilyen uton hozzám eljuttatni szíveskedjék.

ELADÓ szoba, konyha nagy kerttel minden elfogadható árban. Bankteher-rel, Holdvilág-ucca, Aron Florian 15.

EGY jókarban levő gyermek sport-kocsi eladó. Cim a kiadóban.

MÉSZ, oltott és oltatlan, cement, gipsz, cserép és mindenféle építkezési anyagok — deszka, gerenda legolcsó-bb-ban kapható. „Mundus”, Regele Ferdi-nand 77. Telefon 3—42.

ARCO, Jókai-u. II. sz. vesz és elad jókarban levő használt férfi ruhákat. Téli kabátokat is vesz ARCO, Jókai-u. II. sz.

EGY telek gyümölcsösrel azonnal el-adó. Str. Marinescu 61 (Holdvilág-ucca).

KONYHABERENDEZÉS sürgősen el-adó. Calea Traian 31.

AZ ERZSÉBET FÜRDŐBEN gőz nők-nek szórán és csütörtökön egész nap, férfiaknak pénteken és szombaton egész nap, vasárnap délelőtt. Kádfürdő nyitva mindennap reggel 5-től 9-ig. Ol-csó, redukált árak.

ELADÓ a Nagy Gábor-tanya alatt 2 szoba és konyhás új téglaház, nagy kert tel, gazdaságra igen alkalmas, kert hossza 98 méter, 12 széles, ára 85 ezer lej. 25 ezer bankteher átvehető. Értekez-ni Str. Dorobantilor No. 160.

18.000 LEJ Albina Bank betét-könyvet megvételre keresek. Ugyanott 9000 lej Hitelbank be-tétkönyv eladó. Cim a kiadóban.

GYÁRI étkezde, Vasajt, 1999. Elég olcsó, Reális, Motor és Diplomás jeli-gékre levelek vannak.

ÖNTÖTT vasat minden tételben vesz Hirsch vasöntőde.

URES parcella Str. Petru Rares 70/a. (Pata-uccai végállomás) alatt bekerítve eladó. Értekezni Vasile Lupu 67. szám.

SZÉP KÉT UCCARA NYILÓ 2 ház-hely a Tordai-ut tetején, honnan az autóversenyek kiindulnak, eladó. Cim a kiadóban.

VESZEK használt, de jókarban levő írógépeket. Márka ármegjelöléssel ké-rek. N. Adelstein, Dej.

PÉKSEGÉD vagy mester társnak ke-restetik 10—15 ezer lej tőkével. Cim a kiadóban.

JANUÁR I.  
1934  
HÉTFŐ

Mielőtt asztali előjegyzési

## NAPTÁR

szükségletét megrendelné, saját érdekeiben hívja fel telefonon a

## LYCEUM

nyomdát, ahol a legizlésebb kivitelben 10—12 lejért szer-zeti be. Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria 12. Bejárat a Mi-norita-ucca felől. Telefon 11—45.

het napi 20—22 lejű csupán kenyérre,

amikor a legtöbb munkáscsalád-nak gyakran még puliszkára sem telik. Valósággal ünnepszamba megy, ha a marosvásárhelyi sze-gényebb néposztály asztalára ke-nyér kerül s vannak olyan több-tagu családok is, amelyek néha egész héten át csak puliszká-val és burgonyával élnek.

A méregdrága kenyeret a szegény marosvásárhelyiek jóformán csak hirtől ismerik.

Ilyen körülmények között itt volna az ideje, hogy a város böles urai sürgősen segítsenek Marosvásárhely fogyasztó közön-ségén s ha már az árdrágitó pé-keket nem tudják megrendszabá-lyozni, gondoskodjanak más mó-don a mindennapi kenyér meg-szerzésének a lehetőségéről.

Állíttasson fel a hatóság a közszükséglet céljaira városi sütődét.

amelynek révén Marosvásárhely munkásosztálya és a leszegénye-dett lakossága a mai viszonyok-nak megfelelő olcsó áron juthat hozzá a kenyérhez.

A többi élelmicikkek árusítása terén is nagy a panasz Marosvá-sárhelyen. Hogy csak a legfonto-sabbakat említsük: a cukor ára érthetetlen emelése körül is a leg-nagyobb bizonytalanság uralko-dik. Marosvásárhelyen a cukor országos árleszállítása után he-tekkel még mindig

három lejjel drágábban, vagyis a régi árban árusítják a cukor kilóját.

Hogy mi ennek az oka, azt csak az illetékesek tudhatnák ellenőriz-ni. Azt is csak alkalmasszerűen említhjük meg, hogy az ilyen önké-nyes árban kiszolgáltatott élelmi-cikkek nemcsak drágák, hanem igen gyakran használhatatlanok is, ha ugyan nem hamisítottak. Ugy látszik, Marosvásárhelyen mindent lehet, de nem mindenki-nek. Lehet árdrágitani. Lehet megemészthetetlen élelmicikkeket árusítani, csak egyet nem lehet: olcsó pénzen jó árut vásárolni a fogyasztó közönségnek.

Varga Zoltán.

— Ez is világrekord. A szónok-lat világrekordere jelenleg Louis Marin, a francia parlament tag-ja, volt miniszter. Marin a jelen-legi parlamenti ülészak alatt egyetlen ülésen 59 óra 21 percet beszélt. Ezalatt 227 ezer 924 szót mondott. Cluj-Napoca.

# Körbe-körbe bankdirektortól a munkánélkülig a gazdasági helyzet kérdésével

*Van aki sir, van aki mosolyog... van aki már sirni sem tud*

(Cluj-Kolozsvár.) Ugy gondolom, széjjel nézek egy kicsit ebben a városban. Szemlélődöm, figyelek, helyel-közzel kérdezek is. Hiszen olyan általános a gazdasági depresszió, meglátom: a saját bőrén is látja, érzi? Csak úgy kábán fogom el az embereimet, de a társadalom különböző rétegeire való tekintettel mégis bizonyos rendszert tartok. Az első

A PÉK.  
Jóforgalmu sütőde tulajdonosa. Meglepetten hallgatja a kérdésemet. Meg is mondja:

— Hát érdekel manapság valakit a más véleménye, vagy a gondolata? De ha mindenáron tudni akarja: a látszat ellenére súlyos gondokkal küzdünk. Az adó elviselhetetlen és a jövedelem zuhanásszerűen csökken. Uram, a kenyérfogyasztás nagysága a mindenkori gazdasági helyzet legeskalhatatlanabb fokmérője. Nos hát: hónapról-hónapra kevesebb kenyeret adunk el. Nem is tudom, mit esznek ma már az emberek? Ha kenyérre se jut, akkor mire? ... Kerek 47 százalékkal kevesebb kenyeret adunk el most naponként, mint tavaly ilyenkor. Megjegyzem, hogy a tavalyi esztendő kenyérfogyasztása is már súlyos hanyatlást jelentett az előző év fogyasztásához viszonyítva ...

A FUSZERES  
széles lendülettel szétárja a kezét, a megtestesült kétségbeesés.  
— Forgalom? ... Üzlet? ... Három segédem és két inasom volt régebben. Most csak a két inással dolgozom ... Dolgozni? ... Ugyan kérem. Az ötödét sem foglalkoztatja a bolt, mint azelőtt. Száztízezer lej adót sóztak a nyakamba ... Nevetni tudnék, ha nem volna olyan siralmas a dolgom ... Még a házberre valót sem keresem meg, nemhogy ezt a tengeri adót. Elsőrendű vásárlóköröm volt mindig. Könyvecskére vitték a portékát. Némelyiknek 5-6 ezer lej is kitétt a havi számlája. Most? ... 7-800 lej. 1000 lej, az már tengeri pénzt jelent ...

A DIVATÁRU KERESKEDŐ  
a minden-mindegy keserű vállogatásával beszél:  
— Nem mondok, de leginkább hozomra. Késpénz? ... Ritka, mint a fehér holló. Egyéb cikkek, különösen férfiakkal való divatárak, a nyakamon maradnak. Napszámra alig látok komoly vásárlót. Befagyunk, uram. Nyár

derekán befagyunk. Pedig most már komolyan kimelegedik az idő is. Adó? ... Azt kérde, hogy állok az adóval? ... Megnyomorítottak vele. Ha a felebezési fórum nem látja be, hogy képtelen vagyok a rám kirótt roppant pénzt megfizetni, hát becsukom a boltot! ...

A BANKIGAZGATÓ  
mosolyog a kérdésemre. Olyan a mosolya, mintha vackort rágná s ettől huzódna ferdére a szája.

— Menjen már! Hát tőlem kérde, mi van, hogy van? Én? ... én tudjam? Hiszen ön az újságíró ... A banküzlet meghalt. — Pénz nincs. Megállt minden. A konverzió? ... Igen, éppen ez kellett még ... A hitelezőket megölik vele, anélkül, hogy az adósokon segíthetnének. Jaj uram, furcsa móka ez a gazdasági krízis. De ha Londonban nem tudnak valami okosat kikutni a híresek, mit tudjunk mink, kisvárosi egyszerű emberek? ...

A DOLGOZÓ MUNKÁS:  
— Háromszáz lej keresek hetenként. 3 gyermekemmel és a feleségemmel együtt ötven vagyunk. Tíz órát dolgozom naponta. Még a legszükségesebbre se jut ...

A KISEGITŐ ÁLLASBAN LEVŐ HIVATALNOK  
— Kétezerötven lej havi fizetést kapok. Még két esztendővel ezelőtt 12.000 lej fizetésem volt. Leépítettek. Több, mint másfél évig állásnélkül tengődtem. Feleségem, két gyermekem van ...

test kapok. Még két esztendővel ezelőtt 12.000 lej fizetésem volt. Leépítettek. Több, mint másfél évig állásnélkül tengődtem. Feleségem, két gyermekem van ...

## AZ ORVOS

a régi, de most nagyon aktuális viccet mondja:

— A betegek orvosi segítség nélkül halnak meg. Az elmúlt hónapban összesen 3745 lejt keresem. A házberem 4000 lej, adó, meggyás ... Mi marad a megélhetésre?

## AZ ÜGYVÉD

röviden ennyit mondott:  
— Szögbe akasztom a diplomát és elmegyek ... várjon csak, minek is megyek el? ... Eh, mit... Lesz, ahogy lesz ...

## A MUNKANÉLKÜLI:

— Több, mint egy éve, nem dolgozom ... A feleségem három gyermekünkkel hazament Váradra a szüleikhez — tovább koplalni. Mert bizony azok is szegény emberek. Én, hogy én mit csinállok? Jövök-megyek és már semmit sem remélek. Nem minden nap eszem. Erről a luxusról kezdek laszkolni.

Nincs tovább ...  
Halász József.

## Letartóztatták az utasokat fosztogató kolozsvári zsebmetszőt

(Arad.) Az aradi rendőrség letartóztatta Cristea Sebestean ismert kolozsvári zsebmetszőt, aki az aradi állomáson fosztogatta a gyanútlan utasokat.

Cristea régi ismerőse a kolozsvári rendőrségnek s a zsebmetsző már több ízben került rendőrkézre, de minden alkalommal bizonyítékok hiányában sikerült kibujnia a

büntetés alól.

Az aradi rendőrség emberei napokon keresztül figyelték a zsebmetszőt

és amikor bűnlajstroma összeállításához meg volt a kellő bizonyíték, a rendőrség letartóztatta. A letartóztatott zsebmetszőt az ügyészségnek adják át. Cristea letartóztatásáról a kolozsvári rendőrséget is értesítették.

## Megmarta a kigyó egy kolozsvári tisztviselőt

(Cluj-Kolozsvár.) Tegnap Kestedy Berta 18 éves Vas-ucca 59. szám alatt lakó hivatalnoknő hazafelé igyekezett a mezőről, utközben a lábát megmarta egy kigyó. A sebesült azonnal gyógyszerháza ment, de a kigyómárás

ellen kapott orvosság nem használt. Később beállított a mentőállomásra, ahol dr. Prügel, dr. Matache és dr. Popovici részesítették elsősegélyben. Az esetről a mentőorvosok dr. Vlad városi főorvosnál jelentést tettek.

## Leszállította a város a köztisztviselőkkel

(Cluj-Kolozsvár.) A városi illetékszabályrendelet részletes tárgyalása során talán a legnagyobb vita a köztisztviselők megállapítása körül folyt le. Dr. Kovács András és dr. Nagy Ferenc magyarpárti tanácsosok minden igyekeztüket latba vetették, hogy változtatásokat vigyereket keresszen az illetékeken,

amely sok tekintetben sérelmes volt a lakosságra nézve. Hosszas vita után a tanács úgy határozott, hogy a szemétkihordási és uccaseprési illetékeket egyesíti és az egyesített illetékeket lényegesen leszállítja. Ezt a jelentékeny módosítást most jóváhagyták.

Ha kellemesen akar utazni, válassza az

## Auto Modern

olcsó, gyors és kényelmes autóbusszait  
Kolozsvár—Marosvásárhely menetérti jegy ára Lei — — — 250  
Kolozsvár—Szászrégen menetérti jegy ára Lei — — — 280  
Kolozsvár—Mócs menetérti jegy ára Lei — — — 120  
Szászrégen—Marosvásárhely menetérti jegy ára Lei — — 70  
Igazoló-könyvecskével rendelkező köztisztviselők részére a Kolozsvár—Marosvásárhely menetérti jegy ára 200 L.  
Igazgatóság.

## Leó

Leó egy összeesett, hajlotthátú, ripacsos bőri férfi lehet. Legalább így emlékeztekünkben a biatorbágyi merénylet után. Leó csak lendítőkereke volt a borzalmas tragédiának, Matuska pedig a végrehajtója. Eszköze. Leó eszköze. A rettenetes, szürösszemű, vézna, alacsony mágikus erővel rendelkező Leónak, Leó akarta az ártatlan emberéleteket. Leó akarta felrobbantani az összes budapesti hidakat, s Leó akarta, hogy lelki barátja, Matuska Szilveszter, „rettenetes nagy” ember legyen. Akiről mindenki beszéljen és akitől mindenki rettegjen.

De Leóban senki sem hisz. A bíró sem és a közönség sem.

Pedig Leó létezik. Leó él. Erősebb, hatalmasabb, mint valaha volt. Talán még Matuska sem tudja, hogy ez a kitalált, nemlétező alak, ez a fantazmagória milyen husból, vérből alkotott lény és valóság.

Valósággá vált. Ismerjük. Találkozunk is vele mindannyian. Lépten-nyomon követ. Kísér. És szúrós, összefolyt, fekete szemöldökkel nem egyszer kényszerített bennünket ellenőrizhetetlen cselekvésekre.

Leó emberformájú torzalakja nem álomkép, hanem szörnyű valóság.

Ó, Leó! Mindennek te vagy az oka. Akármilyen helytelen dolgot cselekszünk, nem vagyunk bűnösök, csak komiszak, szégyentelenségek, szemérmetlenek, amiért Leóra hallgattunk. Arra a láthatatlan emberre, akiről minden bűn, minden szégyen visszapatlan.

És Leó vigyorog fogatlan szájával. Leó röhög.

Leó azt röhögi: hogy csaltunk és loptunk. Hidakat robbantottunk. Letiportunk mindent, ami utunkban állt, hogy éljünk. Ahogy lehet. Lopva, embertelenül. Mert Leó sugja:

Légy életművész. Gonosz. Ha kell, gonosztevő. De vigyázz, észre ne vegyék. Csalj, lopj, alakoskodj, paráználkodj, ne tisztelj senkit, semmit, boríts fel mindent, ami utadban áll. Kiméletlenül élj, de csak magadnak. Leó sugja ezt a bibliai Lucifer.

Ó lakkipőben, frakkban is jár, ha kell. De rongyokban is megjelenik, mint kísértet.

És a hazugság, kapzsiság, szenteskedés a rokonai.

Ugy-e, hogy él Leó?

Leó mindenütt jelen van.

A londoni világkonferencián ép úgy, mint a vasuti szerencsétlenségeknél. A folyók áradásainál. A pilisszentiváni halálakna borzalmas börtönében. A földrengéseknek. Ott van ő minden rosszban és otthonunkba is bekopogtat.

Leó él. S ezek után van közöttünk valaki, aki elmondhatja magáról, hogy nem találkozott Leó kísérteties alakjával? ...

Nincs! Mert a modern bibliai Leó erősebb, hatalmasabb, borzasztóbb Lucifer-nél is. (les.)

Ha jó és olcsó könyvet akar a tudomány és irodalom bármely ágából, úgy forduljon bizalommal

**Keszey Albert**

könyv- és papirkereskedéshez. Cluj-Kolozsvár. Főter 7.

# Minden jel szerint a hitlerista vezetők gyujtatták fel Van der Lühbevel a berlini parlament palotáját

## Tornyosulnak a bizonyítékok a felbujtók ellen

(Berlin.) A jövő héten kezdődik Berlinben a birodalmi palota felgyújtásával vádoltak monstre-bünpere. A nemzeti szocialisták bírósága elé kerül Van der Lühbe Torgler, Dimtrov, Popov és Stanev. Allítólag ők gyujtották fel 1933 február 27-én este a német birodalmi gyűlés palotáját.

Azon az estén percek alatt terjedt el a vészhir. A Hitler-diktatura őrvongásaitól feldult Berlinben egymást érték a rémhírek: *ég a parlament! Letartóztatták a gyujtogatókat... a birodalmi kormány a tüznél...* A rádió hullámain keresztül érelyes intézkedéseket rendeltek el a terroristák ellen.

Betiltották a marxista újságokat és Hitler parancsára az összes kommunista képviselőket letartóztatták.

Abban a pillanatban, amikor a lángnyelveket észrevették, már el is fogták a tettest Van der Lühbe személyében.

A zsebeiben kommunista párt igazolvánnyal és titkos összeköttetések bizonyítékaival.

A náci hivatalos lapja szerint Hitler rendkívül nyugodt volt s azonnal nyilatkozott a külföldi sajtónak:

— Ime, láthatják, mit várhat Németország és egész Európa a kommunistáktól. A mi öklünk azonban teljes súlyával fog lesújtani!

Hitler nyilatkozata után egy óra múlva már az összes kommunista párhelyiségeket megszállták.

S minden vezető pártember, aki lakásán tartózkodott, lakat alá került.

**A TÜZOLTÓFOPARANCSONOK LELEPLEZI A GYUJTOGATÁST**

A borzalmas égés helyszínére a tüzoltóság élén Gamp parancsnokkal, azonnal kiszállott. Oltás után a tüzoltóparancsnok megállapította és hivatalos írásbeli nyilatkozatban szögezte le szakértői véleményét, amely szerint

*a gyujtogatók csakis a parlament elnökének a szobájából a gyűlésterembe vezető földalatti folyosón juthattak a terembe.*

Ez a nyilatkozat Hitleréket felháborította. Azonnal intézkedtek és Gamp-ot elbocsátották állásából.

Dr. Oberfohren, a német nemzeti párt egyik volt vezére annak idején nyilat

*a nemzeti szocialistákat nevezte meg a tűz okozóinak.*

Ezért a náci cikk írója ellen hazaárulási vádat akartak emelni, mire ő

*az igazságtalan büntetés elől a halálba menekült.*

**„EGYEDÜL VAN DER LÜBBE A FELBÉRELT BÜNÖS”**

Van der Lühbe-ről időközben kiderült, hogy

*tagja volt az egyik náci rohamcsapatnak és nem egyedül, hanem legalább egy tucatnyi, erre a célra külön ki-*

*képzett emberrel hajtott végre a szörnyű gyujtogatást.*

Fölöttöseinek megbízásából Van der Lühbe hamis hollandi utlevélet és hamisított kommunista iratokat vett magához. A „Manchester Guardian” szerint ugyan csak

*felsőbb parancsra adta ki azt a nyilatkozatát, amelyben kijelenti, hogy Torgler-től kapott utasításokat* s hogy a tett végrehajtásában a letartóztatott, Bulgáriából menekült kommunisták is segítségére voltak. A cikk írója szerint

*egyedül Van der Lühbe a „felbérelt” bűnös,*

*míg a többi négyet áldozatoknak szemelték ki a náci.*

**AZ IGAZSÁG UTBAN VAN...**

A jövő heti tárgyalásra a vádiratot Voicht vizsgálóbíró készítette elő. Akkor majd azt hisszük, kiderül, hogy kik gyujtották fel a birodalmi gyűlés palotáját. Remélhetőleg

*nyitva lesz a világlapok küldött munkatársai előtt is a tárgyalóterem ajtaja.*

És akkor kitudódik majd az igazság...

## Kitört a harc a kolozsvári gazdák között a legelő miatt

(Cluj-Kolozsvár.) A kolozsvári gazdák állatai hosszú évek óta a város kistarcsai birtokán legeltek. Így volt ez 1932-ig, amikor is a város vezetősége

*elvette a gazdáktól a mintegy százholdnyi legelőterületet azzal a megokolással, hogy a városnak szüksége van a legelőre. A város ekkor úgy intézkedett kárpótlásul, hogy az elvett területért Fejérd község határában juttatott a gazdáknak ugyan csak száz hold jöminőségű legelőt.*

A kolozsvári gazdák belemenetek a megoldásba, de a fejérdiek nem. Erre

*kitört a háborúság. Ugyhogy, végül is menekülniök kellett a kolozsváriaknak Fejédről.*

Ennek következtében a gazdák az elmúlt év folyamán már nem legeltethették állataikat a fejérdi határban.

A város vezetősége látva, hogy a

fejérdi gazdák nem engednek jogaikból, újabb javaslatot tett az ügy rendezésére:

*Fejérd községtől távolabb eső részen adott területet a gazdáknak,*

*hogy állataikat legeltethessék.*

A legelőkezelő bizottság jónak látta a város ajánlatát. Igen ám, de a gazdáknak nem tetszett a dolog, mert a legelő igen messze volt és nem is tartották jöminőségűnek a területet.

Erre kitört a harc a legelőbizottság és a gazdák között, hogy miért fogadta el a város ajánlatát?

A bizottság azzal érvelt, hogy a város vezetősége

*100 hold helyett ezuttal 108 holdat juttatott a gazdáknak, amely lényegesen több hasznot jelent, mint a régi legelő.*

A harc jelenleg tovább tart a két fél között s nem valószínű, hogy közelebbről megegyezésre kerüljön sor.

## Premier a Szinkör Mozgóban: Mindent egy éjszakáért

Tegnap kezdte vetíteni a Szinkör Mozgó új operettfilmjét, amelynek címe: Mindent egy éjszakáért. A főszereplői: Claire Rommer, Trude Berliner, Harald Paulsen, Jacob Tiedtke, stb. Zenéjét pedig a világhírű operettkomponista, Otto Stransky szerezte.

A Mindent egy éjszakáért talán az egész év legnagyobb külföldi mozisikere volt. A külföldi sajtó a legnagyobb elismerés és dicséret hangján beszélt róla és a film valóban nemcsak a nyugati országokban, hanem az egész

világon a legnagyobb filmsikerek közé számít. A bravuros rendezés és az ötletes mese, a színészi teljesítmények szokatlan frissessége meg is érdemlik ezt a sikert és mindenekelőtt elismerést és minden dicséretet megérdemel a nagyszerű zene, amely a világ egyik első operettkomponistájának, Otto Stranskynak műve. Igazi nyári operett a Mindent egy éjszakáért: csupa vidámság, ötlet, derű, zene, szerelem.

A Szinkör Mozgó egész héten játssza a Mindent egy éjszakáért, minden nap 3, 5, 7 és 9 órakor.

MINT A JÓ FÜRDÉS UTÁN, UGY ÉRZI MAGÁT A

# CZINK

ÁLTAL FESTETT ÉS TISZTÍTOTT RUHABAN.

## SZINHAZ és MOZ

**OPERA-MOZGÓ MŰSORA:**  
Csütörtöktől közlikánatra: A sárga báca. Főszerepben: Elissa Landi és Lionel Barrymore.

**ÉPÍTŐMUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:**

Vasárnap, július 16-án 3, 5, 7 és 9 órakor: *Harc az alvilággal.* Izgalmas kalandor dráma. Főszerepben: Carlo Aldini. Műsor előtt a legújabb Híradó.

Hétfőn, szerdán, 5 és 7 órakor utoljára: *Harc az alvilággal.* Izgalmas kalandor dráma. Főszerepben: Carlo Aldini. Műsor előtt Híradó.

**A SZINKÖR MOZGÓ MŰSORA:**  
Mindennap 3, 5, 7 és 9 órakor: *Mindent egy éjszakáért.* Operett-származék az utóbbi hónapok legnagyobb operett sikere. A főszerepekben: Claire Rommer, Harald Paulsen, Trude Berliner, Jacob Tiedtke. Zenéjét szerezte: Otto Stransky.

## RÁDIÓ

PÉNTEK, július 14.

Bucuresti. 13: Szórakoztató zene. 13:40 Könyvi zene. 18: Jazz-zene. 20:20 Könyvi lemezek. 21: Francia-est. 22: Francia dalok. 22:20: Franck-szimfónia.

Budapest. 11: 1. Időszérii anyag. 2. júliusi gyümölcsbefőzés. Közben gramofonlemez. 13:05: Dombóvári Horváth János és cigányzenekara. 13:40: Gramofon. 16:30: Diákféltő. „Kínai színházban.” 17: „Unokaöcsém és unokahugom” P. Ábrahám Ernő: novellája. Felolvassa: Dózsa István. 18: Bartha István szalonzene-kara. 19: „Ácsorgások a régi Pest-Budán”. 19:30: Sebők Stéfi énekel. 20:10: „Rénszarvasvadászat a pilisi hegyek alján” Kormos Tivadar dr. előadása. — 20:40: Színműelőadás a Studióból. „A kis idegen”. Majd a Budapesti Hangverseny Zenekar.

## Tekézősport

Leigazolást nyertek: Brüsseli repülőgár csapata I. A. R. részére: Lucu Miron, Daniel Németh, Cristea Juon, Victor Comes, Vasile Dorohia, Traian Moroianu, Dumitru Mozáre, Stefan Mészáros, Matei Marin, Benjamin Savai, Sigismund Dane, Joan Mănuilescu, Aurel Bobaneu, Stefan Jonescu, Josif Babuer, Nicolae Nistor, Anton Batista, Gh. Contea, Szabó Géza és Nagy József KTE csapat részére. 1639 számig. Remény—Hercules mérkőzés 12 játékos 187—169. Bejelentve: Csütörtök: Vasas—Napraforgó, Aréna Orosz. Péntek: Minerva—Hercules, Aréna Orosz. Vasárnap: Iris—Avram Juacu, Aréna Iris, délután 3 óra. Iris—Napraforgó Aréna Iris, este 6 óra. Pályaválasztás lesznek vasárnap: Kolozsváron a Mészáros-szövetség helyiségében levő pályánkat avatjuk fel. Reggel 10 órakor kezdődik a pályabajnokságért folyó küzdelem, amelyen minden igazolt játékos résztvehet. Este 9 órakor nevezési zárlat. Minden versenyző 9 bábra 5 dobást ad le egyfolytában. 5 dobásból a legtöbbet ütő nyeri a pályabajnoki címet. A Huedin-pálya és csapat avatása szintén vasárnap fog lefolyni és azon több kolozsvári csapat vesz részt. — Favorit—Összetartás helyes eredménye: B. G. Cluj-Napoca.

## HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Regele Ferdinand (volt Fere-  
József-ut) 64-66., balra

Julius, 14. Péntek. Róm. kath.  
B. navenura. Prot. Bonaven-  
Görög. Ap. A. hilalr. Támuz. 20.

## Jó estét!

NEMA BOMBAVETŐ.

Olvasta? Feltalálták a néma bom-  
betőt.

Ez igazán öröndetes dolog. A ka-  
nak sokat panaszkodtak, hogy nem  
járnak a bombavető nagy lármáját...  
AZ ALLATKERTBEN.

Két kisgyermek az állatkertben el-  
egy a gölya ketrecre előtt. Az egyik  
laltal oldalba lökte a másikat.

Te, rámismert a gölyanéni...

A MULT.

Most derül ki, milyen jó, hogy Hit-  
mázolóseged volt.

Miért?

Mert csak így tudta alaposan be-  
szólni nevet a történelemben...

A MILÓI VÉNUSZ.

Feleség: Samu, tetszem én neked?

Férj: Mi az, hogy tetszel? Még csak a  
rodát kellene levágni és te polnál a  
míói Vénusz...

A ELSŐ FOGAK.

Móricka: Papu kérem, mért esnek ki  
gyerekeknél az első fogak?

Papa: Még azt sem tudod, te buta?  
Hogy helyet csináljanak a másodiknak...

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. To-  
vábbra is derült idő várható. Ezt  
jelent a budapesti meteorológiai  
intézet. Csak a magasabb fekvé-  
si helyeken lesznek futó záporok.

— Inspekciós győgszertárak.

Apostol, P. Mihai Viteazul. (Szé-  
chenyi-tér), Dr. Biró, Piata Unirii  
(Főter), Demeter, Calea Motilor  
(Monostori-ut), Palóczy, Cal. Vic-  
toriei (Magyar-ucca).

— Villásreggeli adott Macdonald  
a világgazdasági konferencia de-  
legátusainak tiszteletére. MacDo-  
nald angol miniszterelnök és leá-  
nya tegnap villásreggelit adtak a  
világgazdasági konferencia dele-  
gátusainak tiszteletére. A villás-  
reggelin csupán Magyarország,  
Spanyolország, Japán és Peru  
delegátusai vettek részt.

— Megjelent az első diplomáciai  
lexikon Párisban. Most adták ki  
Párisban az első diplomáciai lexi-  
kont, amely magába foglalja mind  
azokat a nemzetközi egyezménye-  
ket és szerződéseket, amelyeket  
1865 óta kötöttek meg. A lexikon  
ban már megtalálható a nemrég  
megkötött négyhatalmi szerződés  
is. A lexikon összeállításánál te-  
vékeny részt vett számos minisz-  
ter, államtitkár és a különböző  
országok nagykövetei.

— XVIII. Alfonz süketnéma fia  
szerelmi házasságra készül. Alfonz  
király másodszülött fia, a süket-  
néma Don Jaime is mezzallianszol  
akar kötni. A 23 éves herceg be-  
leszeretett egy amerikai leányba  
és elhatározta, hogy nőül veszi.  
Alfonz király a leghevesebben el-  
lenzi ezt a frigyet, de a királyné  
akinek a süketnéma Don Jaime  
legkedvesebb gyermeke, jó szem-  
mel nézi a szerelmi házasságot.

— Meghalt Badescu Traján ka-  
ránsebesi görögkeleti püspök. Dr.  
Badescu Traján karánsebesi gö-  
rögkeleti püspök tegnap reggel  
75 éves korában elhunyt. Az ősz  
főpap már régen betegeskedett,  
azelőtt hetekkel már orvosai le-  
mondtak a reményről, azonban  
szívós szervezetének máig sike-  
rült dacolnia a halálos kórral.  
Valószínű, hogy holttestét utolsó  
kivánsága szerint Jeslanitá-  
ra szállítják és ott helyezik örök  
nyugalomra.

— Uj páncéloshajót építtetnek  
a szovjetorosz katonaszövetségek.  
Moszkvai jelentések szerint a ka-  
tonaszövetségek elhatározták,  
hogy saját költségükön egy új  
páncélos cirkálót építenek, ame-  
lyet előreláthatóan 1935-ben bo-  
csátanak vízre. A távolkeleten fog  
az új cirkálón szolgálatot teljesi-  
teni.

— Az első erdélyi turista kiállí-  
tás. Erdélyben még nem volt tur-  
ista kiállítás eddig. Az idén lesz  
az Erdélyi Kárpát Egyesület tá-  
mogatása mellett az első kiállítás,  
amely felöleli a turistaság minden  
ágazatát. A kiállítást az Erdélyi  
Gazdasági egyet augusztus 26—  
30. napjain Sepsiszentgyörgyön  
rendezendő mezőgazdasági és  
ipari kiállításával kapcsolatban  
fogják megtartani. A kiállítás tár-  
gyai a következők: Turista fel-  
szerelések, alpinista sziklamászó  
felszerelés, téli turistaság, vizitu-  
ristaság, kerékpáros turistaság,  
barlangkutatás, Turista egyesüle-  
tek jelvény gyűjteménye. Cser-  
készfeljegyzések, turista egészség  
ügyi csoport. Fényképek. A tu-  
ristaság segédtudományai. Meteor-  
ológia. Földrajz. Növénytan. Ál-  
lattan. Földtan. Irodalom. Kalauz  
térképek. Turista tizparancsola-  
tok táblái.

— Robbanóanyagot találtak Brai-  
la elővárosában, amelyet titokzatos  
merénylők áshattak el. Eddig még  
ismeretlen terroristák borzalmas  
merénylet elkövetésére készültek.  
Néhány munkás ugyanis, akik  
Braila elővárosában dolgoztak,  
az ásás során több kiló dinami-  
tot találtak gyújtószinórral együtt  
A szakértők véleménye szerint  
robbanás esetében a dinamitnak  
rettenetes hatása lett volna és a  
félvárost elpusztítja. A hatóságok  
erélyes nyomozást kezdtek a tet-  
tesek kézrekerítésére.

— Vita a nagyszebeni városi ta-  
nácsban a román kulturharcos em-  
lékek körül. Nagyszebenben fé-  
nyes külsőségek között ünnepe-  
ték meg tegnap Visrian Roman  
irodalmi nagyságu kulturharcos  
emlékét. Az ünnepségekkel ka-  
csolatosan a nagyszebeni román-  
ság uccát akart elnevezni Visari-  
anról, aki sokat tett a város fej-  
lődése érdekében. A javaslatra a  
szászok összehívták a városi taná-  
csot, hogy döntsön ebben a kér-  
désben. Végeredményben a szá-  
szok nem voltak hajlandók meg-  
szavazni a javaslatot és azt egy-  
hanguan elutasították. Ez a tény  
nagy felháborodást keltett. Egyik  
bukaresti lap ezek után felszólí-  
totta a kormányt, hogy érte meg  
végre, mi rejlik a szászok hitle-  
rista szervezkedése mögött?

— Német gyárimányu gyanus  
repülőgépet szállított le Franciaor-  
szágban. Bigan délfraanciaországi  
község határában a nagy vihar  
leszállásra kényszerített egy repü-  
lőgépet. Amikor a község paraszt-  
jai a leszállás helyére érkeztek, a  
repülőgépet üresen találták és a  
pilóták nyomtalanul eltűntek.  
Szakértők szerint a gép német  
származású. Erélyes nyomozást  
indítottak, hogy megállapítsák,  
hova tűntek el a titokzatos repü-  
lők.

— Kiirtotta a családját, azután  
főbelölte magát egy csendőrmes-  
ter. Censtochauban egy csendőr-  
mester meggyilkolta feleségét, az-  
után agyonlőtte első házasságából  
származó bétéves kislányát és rá-  
lőtt fiára, akinek azonban sike-  
rült az örfjögő elől elmenekül-  
nie. A családirtó a szörnyű vé-  
rengzés után főbelölte magát és  
azonnal meghalt.

— Dühöngeni kezdtek az árvíz-  
től bekerített dicsőszentmártoni el-  
megyógyintézet betegei. A dicső-  
szentmártoni árvíz alkalmával az  
áradat bekerítette az állami köz-  
kórház hatalmas épületét, úgy,  
hogy a betegek teljesen a kór-  
házba szorultak, akiknek élelme-  
zése csakis csónakokon történhe-  
tett. A hatalmas tömegű víz ret-  
tenetes hatással volt az elme-  
gyógyintézet bolondjaira, akik a  
víz morajlására valósággal örfjön-  
geni kezdtek. A személyzet alig  
tudta némileg megfékezni a dü-  
högő betegeket.

Ne adja el hibás ruháját, mert égést,  
molyrágást, v. bármilyen szakadást, mű-  
vésziesen bestoppolok, vagyis eltüntetek

**HIRSCH** Victoriei 15.

— Kétszázezer hektár erdőt fel-  
gyújtott a hőség Svédországban.  
Svédországban néhány nap óta  
trópusi hőség van. Az ország  
északi részeiben és Lappország-  
ban óriási erdőtűzek keletkeztek  
a hőség következtében. Murjek  
környékén 200 ezer hektár erdő  
ég. Katonai csapatok vonultak  
ki, azonban tehetetlenül állanak  
a tűz pusztításaival szemben.

— Paradicsomot evett a londoni  
golf-klubban a cirkuszból kiszaba-  
dult oroszán. A napokban a lon-  
doni golf-klub egyik igazgatója  
arra lett figyelmes, hogy az egyik  
pavillonban kétségbeesetten riká-  
csol a klub kedvenc majma. Oda-  
szaladt, benézett a pavillon abla-  
kán és furcsa dolgot látott. Ha-  
talmatlan, bozontos sörényű him-  
oroszán ült a kis házikóban és  
paradicsomot evett. Néhány nap-  
pal előttről nagyobb mennyiségű  
paradicsomot tettek ide, hogy  
megérjen. Az oroszán jó étvágy-  
gyal ette a paradicsomot és na-  
gyokat csámcsogott. A klub sze-  
mélyzetének rémülten jutott eszé-  
be, hogy a közelben vándorcir-  
kusz ütötte fel sátrát. Odarohan-  
tak és segítséget kértek. Mikor a  
cirkuszigazgató megtudta, hogy  
miről van szó, csak ennyit mon-  
dott:

— Ugy, az öreg Bill van ott?  
Derék állat.

Azután elment a klubba, meg-  
simogatta az öreg Billt és az álla-  
tok királya olyan szeliden követ-  
te, mint egy ölel.

— TIZENKÉT LAKODALMI  
VENDEGET MEGÖLT EGY  
ÁMOKFUTÓ. Londoni jelentés  
szerint a Szumátra szigetén lévő  
Palenbang község közelében bor-  
zalmas tömegmészálást rendezett  
egy ámokfutó. Lakodalmi ün-  
nepségre készült egy jómódu ma-  
láji család. Javában folyt a lak-  
zi, amikor az egyik vendégen ki-  
tört az ámok-őrület és még mi-  
előtt megakadályozhatták volna,  
kétélő hosszú törével, az ugyne-  
vezett Krissel 12 embert halálra  
szurkál, másik tizenkettőt pedig  
életveszélyesen megsebesített. A  
vérengzés után futásnak eredt. A  
falú népe utána rohant és üldö-  
zés közben agyonverték.

— Románia is berendezkedik re-  
pülőgépgyártásra. Bukaresti jelen-  
tés szerint Miklós herceg, aki tud  
valemőleg a külföldön a repülő-  
gépgyártást is tanulmányozta,  
ittthonlétekor jelentést tett tapasz-  
talatairól a királynak. Az eddigi  
jelek szerint a mi országunk is  
áttér a külföldi államoknak arra  
a gyakorlatára, hogy az ország-  
ban állítanak elő minden repü-  
lőgépet és repülőfelszerelési tár-  
gyat. Eddig Románia sokszáz-  
millió lejt küldött a külföldre re-  
pülőgépekért. A jövőben azonban  
ez a pénz idehaza marad.

— Halálos párbaj az egeresi  
országuton. Egeres határában teg-  
nap Juras Antal és Crisan  
György szekeres gazdák véres  
párbartot vívtak. Szembahajtot-  
ták egymással lovaikat, melynek  
következtében a két szekér löcs-  
rudja összeszakadt. Juras szidni  
kezdte Crisant, aki visszamon-  
dott. Juras erre a szekér löcsével  
ugy vágta fejbe Crisan Györ-  
gyöt, hogy az ájultan esett ösz-  
sze. A csendőrség az esetről je-  
lentést tett a kolozsvári ügyész-  
ségen, ahonnan a verekedő letar-  
toztatását rendelték el. A sebe-  
sültet életveszélyes állapotban a  
kolozsvári sebészeti klinikára  
szállították.

— Tömegmérgezés tejszinhajtól.  
Sulyos ételmérgezéssel 54 beteget  
szállítottak be tegnap egy párisi  
kórházba. Köztük 15-en a halál-  
lal vívódnak. Bebizonyult, hogy  
valamennyien egy és ugyanabban  
a cukrászdában tejszinhajos fagy-  
laltot és haboskávét fogyasztot-  
tak. A tejszinhab rézüstben volt  
és megromlott.

— TIZENNYOLC ÉV UTÁN  
ÉRKEZETT HAZA A HADI-  
FOGOLY OROSZORSZAGBÓL.  
Ghicavoda román-lengyel határ-  
állomásra tegnap megérkezett  
Lutz János volt orosz hadifogoly  
feleségével és két gyermekével.  
Lutz a 24. honvédgyalogezredben  
szolgált és 1915-ben esett orosz  
hadifogságba. Tizenkilenc évig  
tartott tehát, amíg haza tudott  
vergődni. Oroszországban me-  
nőszült és két gyermeke is szüle-  
tett. Állítása szerint minden ingó  
és ingatlan vagyonát eladta és a  
lengyelországi Sniantyn állomá-  
sig Moszkvától 6000 rubel uti-  
költséget fizetett, ami félmillió  
lejnek felel meg. Lutz, aki bot-  
falusi születésű szász ember, a  
hosszu hadifogság alatt szinte  
teljesen elfelejtette az anyanyel-  
vét. Most visszatér Botfalura és  
ott akar letelepedni.

Ha **KEREKES**

bácsinál iszol, eszel, akkor  
beteg soh'sem leszel!

Minden este

**FLEKKEN** sütés!

Megszorítják az egész országban az adóprést

## Tüzzel-vassal inkasszálják az adót a pénzügyminiszter drákói rendeletére

Negyed- és félmillió jövedelmekért adóztatnak meg létminimummal küzdő családokat - Az ezévi adóösszegek 10-15 százalékát sem tudják behajtani

(Cluj-Kolozsár.) Kolozsváron nemrég kezdték meg működésüket az adókiadó bizottságok és máris igen sok az adókiadás elleni felebezések száma. Az adóprést, az adókiadó bizottságokon keresztül ez alkalommal is derékas munkát végzett. Papíron rengeteg adót vetettek ki, olyan adót és olyan összegeket, hogy az állami adminisztráció örvendhet, ha a kivetett adóösszeg 10-15 százalékát fogja az év folyamán beinkasszálni.

Ma, amikor a társadalom minden egyes rétege megélhetési nehézségekkel küzd, ma, amikor a milliós alaptőkével rendelkező vállalatok a gazdasági válság következtében a minimálisra redukált személyzetüket és munkásaikat nem tudják fizetni, ma, amikor egyforma a pangás úgy a kis- és nagyiparban, mint a kereskedelemben, a józan ész azt diktálná, hogy adókönnyebbséget vezessenek be, nehogy a nehézségek alatt az adózó még hamarabb elvérezzék.

Nálunk az adó eddig sem ismert kiméletet. Hibáztatni vagy emberietlenséggel vádolni nem lehet sem az egyes perceptorokat, sem az egyes pénzügyigazgatókat, akik a pénzügyminisztérium végrehajtó közgei. A pénzügyminisztérium kiadja a szigorú utasítást, hogy

az adót tüzzel-vassal inkasszálni kell.

Ha a perceptor, vagy az adóhivatal bármelyik közge nem tesz eleget a szigorú ukázszerű rendeletnek, úgy

állása forog kockán.

Ezeknek a rendeleteknek köszönheti aztán az állam azt, hogy minimális adóterhelésű családokban hatalmas értékeket kótyavetyélnek el

az adóárveréseken és teljesen tönkreteszik az adóalanyt, aki, ha nem árverezték volna el, esetleg

egy-két héttel későbbben rendezhette volna az adóját,

sőt tovább is megmaradt volna adóalanyának, a koldusbot helyett továbbra is kivehette volna részét a közterhekből s nem lett volna maga is családjával együtt nyűg a köz nyakán, akit ha nem hagyják éhen halni, a társadalomnak kell eltartania.

A panasz ezúttal nem is ez ellen van. A tüzzel-vassal való adóinkasszát már megszokta az ország adófizető osztálya és mindenki el van készülve arra, hogy egyszer mégis csak lecsap a végzet reá és felhaugzik az árverési kiáltás:

— Ki ad többet érte?!

A panasz most nem ez ellen irányul. Még a pénzügyminisztériumot sem okozzuk a súlyos adóterhekért. A panasz az adókiadó bizottságok ellen irányul, ame-

lyeknek tagjai abban a hiszemben vannak, hogy Erdély közönsége most is a konjunkturális idők idejében él, elfelejtik azt, hogy a naptár 1933-at mutat s a világ államainak vezetői állandóan a gazdasági válság megoldásán vagy legalább is enyhítési lehetőségein tárgyalnak és gondolkodnak. Az adókiadó bizottságok ezekről a tényekről nem vesznek és nem akarnak tudomást venni. Az adókat a valóságot meg sem közelítő jövedelmek után vetik ki és

olyan embereket adóztatnak meg negyed- és félmillió jövedelmek után, akik napi tizenkét órai munkával is alig tudják a maguk és családjuk részére a mindennapi megélhetéshez szükséges létminimumot megkeresni.

Természetesen ilyen körülmények között

sok munkája akad az adófelebező bizottságoknak, de még több munkája akad majd az 1933. évben az egyes perceptoroknak az inkasszóval és előre-

### Lefoglalják az adóért a gazdák termését is

(Bucuresti.) A szigorú adókiadásokkal és behajtásokkal kapcsolatosan Bukarestből a következőket jelentik:

A pénzügyminiszter rendelete szerint adóhalasztás többé semmi szín alatt sem adható.

Az adókerületek vezetői abszolút felelősséggel tartoznak azért, hogy a kivetett adók esedékességük időpontjában teljes száz százalékkal befolyanak. Az adót negyedévenként kell fizetni. Aki az adóját nem egyenlíti ki, és ha a kincstár árverést tűz ki, akkor ezt az árverést mindenképpen meg is tartják,

még akkor is, ha az árverés

láthatólag sok munkája akad majd az árverési kikiáltónak is. mi adminisztráció örvendhet, ha illetékesek

az adókérdést humánusabb szempontok szerint vizsgálják s ahol kételyek támadnak a bevallott jövedelmek iránt, helyszíni szemléket tartanak, de az adót minden esetben a tényleges jövedelmeknek megfelelően állapítják meg,

amely esetben a dolgozó polgár mégis csak eleget tesz állampolgári kötelezettségének. Az adókiadó bizottságoknak nem szabad szemelől téveszteniük, hogy az államnak sem lehet érdeke tönkretenni az adózókat, apasztani az adóalanyok számát, mert az állam érdeke azt kívánja, hogy az országban mentől többen és mentől nagyobb számban járuljanak az adóhivatalok pénztárai elé és fizessék le az adójukat, hogy az így összegyűlt pénzből az állam lelkiismeretesen, jól és az országra nézve hasznosan tudjon gazdálkodni.

alkalmával a kincstár kötelezésének kis töredékét kapja csak meg.

A megyékre vonatkozólag szintén kategorikus intézkedéseket léptetett életbe Taranu Victor pénzügyi vezérinspektor. Mivel egyes községekben az adóbevétel annyira lecsökkent, hogy csaknem husz százalékra esett, ezért a jövőben

a gazdálkodók termését is lefoglalhatják, ha vonakodnak a hátraleköt kiegyenlíteni.

Ez a drákói szigor nemcsak a polgári, de a gazdasági társadalomban is nagy visszatetszést keltett.

### A város leghűvösebb helyisége a Szinkör Mozgó

Kolozsvárra is elérkezett a nagy európai hóhullám, de a Szinkör Mozgó tágas nézőterén, a roppant beton-kupola alatt a legmelegebb nyárban is hűvös marad a levegő. A Szinkör Mozgó nézőtere olyan nagy és olyan magas, hogy a meleg levegő föl-

emelkedhetik közvetlenül a kupoláig és így lehetővé válik, hogy a nézőtérnek alsó, betonnal és kőépítménnyel körülvett részei a legforróbb napsütésben is hűvösök maradhassanak. A Szinkör Mozgó nézőtere ma Kolozsváron a leghűvösebb helyiség.

### Asztalosok figyelmébe!

A törvényszéki fogház asztalos műhelye megnyílt! Asztalos munkához tartozó gépfeldolgozás eszközölhető 30 lei órabérért. Bejárat: Honvéd-uccai (Dorobanțlor) főkapun keresztül, minden formalitás és várás nélkül

### Lapunkban hirdetni, biztos siker!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca. (Folytatjuk.)

### Az utolsó orkán

(Regény a XXV. századból.)

IRTA: ZOMORA S. JÁNOS

Copyright by „Jóestét!”

(66)

— Nem törődöm vele.  
— Hát jó. Én szeretem. Így is szeretem. Vállalok mindent. A gyereket is, csak legyen az enyém.  
— Ismeri a felfogásom. Hiába minden. Nem fogok, mert nem akarok a magáé lenni. Maga nem kem nem kell.

A férfi habozott. Nem tudta, hogy mit válaszoljon.  
— Szóval örökre eltaszit magától?

— Iyen értelemben, igen.  
Raxert az ajkára harapott. Meghajolt. Hidegen megfordult. Kifele indult, de megegyszer visszaszökött.  
— Majd az utolsó szót nemsokára meghallja.

Azután elment.  
Az asszony a két Xanten-embert helyükre parancsolta. Ezután áment a beszélő készülékek szobájába. Bekapcsolta a Magyar állomását és csak ennyit szökött:

— Halló! Magyar. Férjem felkeresett. Megint ostromolt. Visszatartottam. Elment. Nagyon kérem, figyelje minden lépését, mert félek tőle, hogy valami meggon-

dolatlan dolgot csinál.

XVI. FEJEZET.

AMI AZ ÉTHERBEN TÖRTÉNT.

Magyar attól a pillanattól kezdve, hogy Raxertné felfedte előtte férje tervét, megfigyelő laboratóriumában Raxert minden lépését feljegyezte és filmre vette. Ha maga nem volt a laboratóriumában, akkor titkárai s laboratóriumi vezetőknek volt kötelessége Raxert nappalait és éjjeleit figyelni.

Igy is történt. Raxert egyetlen mozdulatot nem tehetett anélkül, hogy azt Magyar apparátusaival le ne rögzíthette volna.

Amikor az asszony ismételtlen figyelmeztette Magyart, ez csak annyit mondott be a beszélőbe:

— Köszönöm asszonyom. Mindenről tudunk és mindenről tudni fogunk.

Raxert afrikai utjáról is tudott Magyar. Filmen volt egész útja. Az Al Bei Riddel való tárgyalás is. Most már döntő lépésre kellett elhatároznia magát. Al Bei Riddel magatartása Raxerttel szemben nem elégítette ki s bár akkor még nem tudott az Afrikai Államtanács határozatairól, cselekedni akart.

Abban a pillanatban, amikor Raxert az Afrikai elnöki palota előtt Csavarrobbaniumába szállt, Magyar munkatársainak rendelkezéseket adott ki.

Behívatta egyik gépészmérnökét, aki az éthertechnikai osztályt vezette.

— Kérem az X. típusú Csavar Robbaniumot előkészíteni. Öt perc alatt utazom. Utról felvételeket készíteni.

A Magyar által említett X. típusú Csavar Robbanium sokban különbözött a többi éther-vonatoktól. Ez az ugynevezett verbarium nevű fémből (szintén Magyar kompozíciója volt) hasonló tulajdonságokkal bírt, mint a mágnes, csak az a fölényrel, hogy fénysugarak beszabályozott hatására minden fémét magához vonzott.



KOLOZSVÁRA JÖN  
A KIRÁLY

II. Károly király Őfelsége szep-  
tember elején Kolozsvárra látogat el. A város vezetősége ez alkalomra löversenyt, autóversenyt rendez. November elején Őfelsége ismét Kolozsvárra jön és részt vesz az új görögkeleti katedrális felszentelésén. A templomszentelés után a király Alsófehérmegyébe megy dr. Ioan Pop államtitkár birtokára vadászni, ahonnan néhány nap múlva ismét Kolozsvárra jön és részt vesz az egyetem ünnepélyes megnyitásán.

— MÁRIA ANYAKIRÁLYNÉ BUDAPESTRE ÉRKEZIK. A budapesti román követség közlése szerint Mária anyakirályné tervezett bécsi útja, amelynek során Budapestet is érinti, az erdélyi áradások miatt egy nappal elhalasztódott s így Mária anyakirályné csak holnap, pénteken érkezik Budapestre.

— HÁZASSÁG. Varga Jolán Kolozsvár és Istvánffy Lajos Bánnyabükk folyó hó 16-án (vasárnap) délután 6 órakor tartják esküvőjüket a kolozsvári unitárius templomban. (Minden külön értesítés helyett).

— UJ MAGYAR KORONAŐRÖK. A magyar országgyűlés két háza tegnap hagyományos külsőségek között új koronaőröké választotta br. Perényi Zsigmondot és gróf Teleky Tibort. Az új koronaőrök letették az esküt Gömbös miniszterelnök előtt s a hivatalukba való beiktatáson Horthy kormányzó is megjelent.

— KÉSZÜL AZ OLASZ-OROSZ MEGNEMTÁMADÁSI SZERZŐDÉS IS. Mussolini olasz miniszterelnök tegnap a Moszkvából nemrég visszatért szovjet követet fogadta. E fogadás alkalmával behatóan tárgyalták meg a politikai kérdéseket. Jól értesült politikai körökben úgy tudják, hogy a keleti Locarno után Olaszország és Oroszország rövidesen megnemtámadási szerződést köt egymással.

— Eltemették Nagyiklódon Hirsch Vilmos bankigazgatót. Tegnap délután Nagyiklódon nagy részvét mellett temették el a család sírboltba Hirsch Vilmost, a Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár R. T. nyugdíjazott igazgatóját. Az elhunyt alapította a dési Leszámitoló Bankot. A bank később a kolozsvári Mezőgazdasági bank fiókintézetévé alakult át, amely intézet az elhunyt vezetése alatt a szamosmegyei bankok között az első helyet foglalta el. Az elhunyt a Kolozsvári Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár R. T. is igazgatói tagjai sorába választotta. Hirsch Vilmos kereskedelmi és ipari téren kiváló érdemeket szerzett s az egész Szamosmegyében nagy tiszteltben és becsületben állott.

Vakmerő kabinfoosztogatás  
történt tegnap a strandon

(Cluj-Kolozsvár.) Alig sütött ki az első nyári napsugár, már megtörtént az első strandlopás. Tegnap délután egy Kolozsváron tartózkodó vidéki urileány kísélet társasággal kiment a strandfürdőbe. A délután a lehető legkellemesebben telt s estefelé, mikor oltozkodni akartak, ijedten vettek észre, hogy amíg ők fürödtek, valaki bentjárt a kabinjukban és összeszedte az urileány minden ékszereit, amellyel diszkréten eltávozott.

A lopást a károsult urileány azonnal jelentette a strand vezetésének. Távozáskor az urileányt és társaságát újabb megfélemtetés érte. Amikor a kabinelosztó helyen le akarták adni a kulcsokat, a kabinosnő harminc lejt követelt.

Ugyanis kiderült, hogy amíg a társaság fürdőzött,

egy kövér nő arra kérte a kabinos asszonyt, hogy annak a kabinnak a kulcsát, amelyikben a meglopott urileány és társasága voltak, adja

neki át, mert a kulcsot beleejtette a vízbe és öltözni szeretne.

A kabinosné gyanútlanul átadta a kabin másik kulcsát, amelyet a kövér nő nem vitt vissza. Abban a reményben, hogy a társaság szintén a kulcsot kérő nőhöz tartozik, kérte az elveszett kulcsárát.

A lopással kapcsolatosan a károsult ma délelőtt feljelentést tett a rendőrségen. Mulasztás terheli a strand vezetését is, mert ha valaki jelentkezik, hogy elvesztett egy kabinkulcsot,

nem szabad igazoltatás nélkül a másik kulcsot kiadni, sőt miután leigazolta magát, akkor is a strandszemélyzet előbb meg kell győződjön róla, hogy az illető valóban abban a kabinban volt-e, vagy sem. Mindenestre a tegnapi lopás intelem a strand vezetésének, hogy már most tegye meg a kellő óvintézkedéseket a kabinfoosztogatók ellen.

Nagyszabású pénzhamisító  
bandát leplezték le  
Marosmegyében

(Târgu-Mures-Marosvásárhely.) Az utóbbi időben Marosmegyében nagyarányú pénzhamisítást fedezett fel a marosvásárhelyi csendőrpáncsnokság. Toplicán elfogták Morie Gheorghe odaváló gazdálkodót, akinél több hamis százlejtet találtak. A gazdálkodót éppen akkor érték tetten, amikor a hamis százlejtéseket a község pénztárába akarta befizetni.

Elfogatása alkalmával azt vallotta, hogy a hamis pénzt Moreniben szolgáló egyik nőrokonától kapta. A csendőrség továbbá elfogott egy Rand Vasile nevű gazdálkodót is, aki szintén

hamis százlejtések terjesztésével manipulált.

Mindkét falusi gazdát átadták a marosvásárhelyi ügyészségnek, az elkobzott százlejtésekkel együtt. A beindított nyomozás során a hatóságok azt hiszik, hogy

nagyarányú pénzhamisításról van szó, amelyet egy jól szervezett banda üzletszerűen folytat.

s a falusi gazdálkodók útján terjeszti el nemcsak Marosmegyében, hanem az egész országban is az elég jól sikerült hamis 100 lejtéseket. A nyomozást ezirányban folytatják a legnagyobb apratússal.

„Hallottam az irtózatoss robbanást,  
a kocsik zuhanását” - vallotta MatuskaA tömeggyilkos megrendülten zokogott  
felesége halálhírére

(Budapest.) A pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája ma délelőtt tovább folytatta Matuska Szilveszter kihallgatását. A merénylő előadta, hogy éjszakai megfigyelései alapján már jól tudta, mikor érkezik Biatorbágy felé a gráci személyvonat. Amikor a vonat áthaladt a viadukton Matuska felsietett a töltésre és munkához látott.

— Előkerestem a töltés mellett elrejtett vascöveket és az ekrazitot — folytatta vallomását Matuska, — a csöveket a Biatorbágy felé vezető jobboldali sínparhóz

vittem s az ekrazit töltényeket a vascövekbe helyeztem. Összesen 69 darab ekrazit töltény volt nálam 8 kilogramm súlyban. Az ekrazit-töltényeket zsinórral egymáshoz kötöttem, majd a begyújtással kísérleteztem. Amikor ez készen volt, az egyik oszlopra ráfüggesztettem egy cédulát, amely előre jelezte a robbantásokat. A cédulán ez állt: „Minden hónapban hallani fogtok rólunk, a benzint nem fogyott el”. Azután lerohantam a töltésről. Éjfél után 1 óra 12 perckor láttam felvillanni a bécsi gyorsvonat lámpáit,

azután megtörtént a szerencsétlenség. Izgalmamban lerogytam a földre feltápáskodtam... hallottam az irtózatoss robbanást, a kocsik zuhanását. — A robbanás után a töltés felé rohantam. Egy férfi is oda rohant, akitől cigarettát kértem. Közben zsebkéssel össze-karcoltam az arcomat és kezemet, az összelört mozdonyonál kormot kentem magamra, eltértem ruhámat is.

Jött a rendőrség, csendőrség, engem is leigazoltattak s aztán engedtek. Egy ideig gyanús voltam, mert eltűntem az egyik vasutas mellől, akinek gondjait bízták. Azt mondtam ugyanis, hogy én is a vonaton utaztam. Ez után elszöktem. Bécsbe utaztam, ahol egy kávéházban eldicsékeltem ismerőseim előtt, hogy én is ott voltam a biatorbágyi gyorsvonaton. Nem hitték el. Aztán hazamentem a családomhoz.

Matuska ezután még elmondta, hogy

a biatorbágyi merénylet sikere után újabb merényleteket akart elkövetni. Az elásott térkép szerint 1931 október 12-én Amszterdamban, november 12-én Párisban, december 12-én Svájcban, vagy Olaszországban akart robbantani.

Matuskát kihallgatása után értesítették felesége haláláról. Matuska ekkor elsápadt, majd kiabálni kezdett:

— Tudtam, sejtettem, de mondják meg. Mondják meg... meghalt? Azután zokogni kezdett, majd a fogház lelkészét kérte magához és imádkozott.

ELLENTÉTES VALLOMÁSOK  
A MÉSÁROSOK PÖRÉBEN

(Cluj-Kolozsvár.) A törvényszék II. szekciója ma délelőtt tovább folytatta a mésárosok ellen indított ártárgtási per tárgyalását. Tanuként kihallgatták dr. Drăgan Ariton állatorvos főhadnagyot, aki a VI. hadtest delegált a hedsereg részére vágott állatok föltilvizsgálására. A főhadnagy elmondta, hogy

a levágott állatok körül minden rendben volt.

A következő tanu Tofan megyei állatorvos volt. Kijelentette, hogy Drăgan főhadnagy

Schnabell hadseregszállítóval összejátszott és egy árlejtésnél jelentette a hadtestnél, hogy Réthy-cégtől két borjút elkoboztak.

Ezt azért tette, hogy Réthy ne vehessen részt az árlejtésben, mint konkurrens cég. Ezután a két koronatanut szembesítették. Drăgan ellenfelével szemben elmondta, hogy amit tett, arról a hadtestnél riportot adott be és nem játszott össze senkivel. A tanuk között volt még Pecala tábornok, dr. Brâncoveanu alezredes és dr. László Tibor vágóhídi igazgató. Valamennyien a mésárosok mellett vallottak. A tárgyalás folytatását délutánra halasztották.

Már nem kell  
egy nő se hogy

szégyelje

magát  
mert az

ETNA

gyári leraká-  
tában már

150

lejért kap  
egy ele-  
gáns női  
bőrtáskát